

CV – Torbjörn Lahti

Namn: Torbjörn Lahti

Arbetsområde: Konsult, hållbara kommuner, hållbar lokal och regional utveckling

Födelseår: 1953

Mobil: 070 – 33 66 963

E-post: torbjorn.lahti@esam.se

Profil, kompetens- och arbetsinriktning

En av veteranerna i Sverige vad gäller hållbar utveckling. Var projektledare i Sveriges första ekokommun Övertorneå på 1980-talet och har alltsedan dess arbetat med att utveckla och sprida konceptet, från början i Sverige men sedan många år allt mer internationellt. Har utvecklat ett koncept kallat Ekokommun 5.0 som idag lanseras i nya ekokommuner runt om i världen.

Rådgivare och projektledare.

Här några av de viktigaste uppdragen:

- Projektledare i "Hållbara Robertsfors" under åren 2001-2007 där syftet var att utveckla kommunen till att bli en pilotkommun för hållbar utveckling. Ett resultat av projektet var konceptet "Ekokommun 5.0".
- Projektledare i Sveriges första ekokommun Övertorneå under åren 1983-1989. Initierade framväxten av det svenska ekokommunnätverket i början på 1990-talet där han också fungerade som koordinator under 1990-1995.
- Var under perioden 2010 – 2012 projektledare för ett projekt "Systemlösningar i kombination med territoriella förändringskoncept med praktik i Chile", där samverkan mellan Chile och Sverige håller på att utvecklas i syfte att utveckla ekokommuner i Chile. Projektet stöttades av Tillväxtverkets program för "Miljödriven tillväxt". Ett nätverk av svenska SME-företag har byggts upp för att stötta processerna i Chile.

Utbildare.

Populär internationell föreläsare och utbildare. Här kan nämnas några uppdrag från senare år:

- Key-note speaker, Sendai, Japan, feb 2012, Tohoku University, "After the earthquake: rebuilding ecosystem adaptability"

- Föreläsare, Rosario, Argentina, apr 2012, Latinamerikansk konferens inför Rio+20, "Forum for Sustainable Development"
- Föreläsare, Santiago, Chile, apr 2012, University of Chile
- Föreläsare, Region Sjælland, Danmark, nov 2011, "Lokal Agenda 21"
- Föreläsare, Santiago Chile, maj 2011, Universidad Catholica
- Föreläsare, Québec, Canada, Internationellt Symposium om Turism, 2009
- Key-note Speaker och work-shopsledare, Energimässa, Wisconsin, USA, 2008
- Processledarutbildningar i USA, Mexiko och Kenya, 2008-10
- Andra länder som han föreläst i är bland annat Finland, Norge, Estland, Lettland, Ryssland, Polen, Irland, Storbritannien, Tyskland, Italien och Spanien
- Har under årens lopp föreläst i ca 160 svenska kommuner och otaliga andra svenska organisationer. Ofta kombineras föreläsningarna med seminarieledning och moderatorsuppdrag. Här kan nämnas några:
  - länsstyrelsen i Sörmlands län, okt.-11, (Esam svarade för en hel utbildningsserie)
  - kursledare och föreläsare, processledarutbildning i Övertorneå kommun
  - studieförbund, senast Studieförbundet i maj -12
  - Sveriges Ekommunförening, senast apr-11
  - Umeå universitet, ofta anlitad som föreläsare i olika kurser
- Har utarbetat utbildningsmaterial och skrivit böcker som:
  - Agenda 21 Guiden
  - TNS for Communities (översatt till fem språk: engelska, japanska, kinesiska, spanska och koreanska)
  - och den nya boken "Hur man förändrar världar." (den engelska översättningen kommer ut i början på 2013)

Arbete inom Esam AB

VD, Esam AB, 1990-2001. Torbjörn grundade tillsammans med Gunnar Brundin Esam AB 1990. Under de första åren var ekokommunkonceptet baserat på erfarenheterna i Övertorneå den bärande affärsidén. Torbjörn och Gunnar initierade och koordinerade den svenska ekokommunrörelsen under åren 1990-1995, då en särskild förening bildades – Sveriges Ekokommunförening som idag (2012) har drygt 80 medlemskommuner. <http://www.sekom.nu/>

Under åren har Torbjörn tillsammans med Gunnar verkat i mer än hälften av Sveriges kommuner, företrädesvis som föreläsare men också som konsulter och mentorer. Esam AB genomförde en rad större epokgörande konferenser och mässor i Sverige under första hälften av 90-talet och spelade en viktig roll på den nationella arenan i den svenska omställningen mot ett hållbart samhälle.

Anställningar och övriga meriter utanför Esam AB

- 2007- **Egen konsult, Planeco Nord.** Förutom samverkan med Esam så arbetar han inom ramen för ett organ kallat Institute for Eco-Municipality Education & Assistance, IEMEA tillsammans med den amerikanska kollegan Sarah James. IEMEA har uppdrag i såväl Nord och Sydamerika. Här kan nämnas:
- konsult och föreläsare i ett samarbetsprojekt mellan den kenyanska kommunen Machakos och Robertsfors i Sverige.
  - konsultuppdrag åt Världsbanken, där han bistått det statliga mexikanska organet SEDESOL med att ta fram ett hållbart utvecklingsprogram samt igångsätta pilotkommuner för hållbar utveckling, Se: www.instituteforecomunicipalities.org
- 2000- **Ordförande i Sustainable Sweden, ek för.** Föreningen har ett tiotal medlemsföretag och arbetar för att bygga broar mot andra länder vad gäller hållbar utveckling. Föreningen har bland annat arrangerat 17 stycken Sustainable Sweden Tours genom åren, ofta med Torbjörn som turledare, med deltagande från länder som USA, Kanada, Japan, Mexiko, Nya Zeeland, Australien, Turkiet, Frankrike, Irland, etc. Var i april 2012 inbjuden till FN:s huvudkontor i New York för ett möte kring "Happiness och Wellbeing". På initiativ av Bhutan drivs en process inom ramen för FN för att ta fram ett nytt ekonomiskt paradig för världen. Mötet i New York med 800 delegate från hela världen var upptakten en tre-årig process. Den senaste Sustainable Sweden Tour i september kombinerade med seminarie kring detta tema. Se: www.sustainablesweden.org
- 2007- **Samverkansarena - Forum för Hållbar Utveckling, 5 månader**
Halvtidsanställd i en förstudie, vars syfte var att utveckla ett kompetenscentrum för hållbar utveckling för Norra Sverige.

2001-2007

Projektledare "Robertsfors kommun-pilotkommun för hållbar utveckling". Projektet syftade till att göra Robertsfors kommun till en modellkommun för hållbar utveckling. Projektet har finansierats av EU:s mål 1, länsstyrelsen i Västerbottens län, landstinget i Västerbottens län och Robertsfors kommun.

Projektet har lett till att Robertsfors kommun på kort tid blivit ledande i landet vad gäller hållbar lokal utveckling. Den hållbara utvecklingsplan som antogs 2005 är unik i sitt slag såväl vad gäller tidsperspektiv som omfattning. Planen är överordnad all annan långsiktig planering och integreras med den ekonomiska budgetprocessen.

Inom ramen för projektet utformades en modell och ett koncept som är överförbar till alla andra kommuner oavsett land, kultur och välfärdsnivå. Projektet har under åren fått en mycket stor uppmärksamhet och studiebesök har gjorts från ett tjugotal länder. Ett arbete pågår också för att få igång liknande processer i en rad andra länder inte bara inom EU utan också på andra kontinenter.

1986-1989

VD, Stiftelsen Ekotopen, Övertorneå

En särskild utvecklingsstiftelse etablerades 1986 för att utveckla Övertorneå kommun som ekokommun. Bland aktiviteter som genomfördes under åren märks bl a:

- satsningen på ekologiskt jordbruk, där Övertorneå antog en ledande position i landet. Insatserna omfattade utbildning och kompetensstöd, investeringsstöd samt stöd till marknadsföring och försäljning
- vidareförädling av livsmedel (ex. musteri, renslakteri, rökeri)
- utveckling av kompletterande verksamheter till jordbruk (ex. fiskodling, biodling, svampodling, björksav, örter, mm)
- etablering av hälsohem
- utveckling av ekoturism
- byggande av en ekoby
- insatser mot skola och barnomsorg
- diverse skogsprojekt

1983-86

Projektledare, Framtidsprojektet i Övertorneå kommun

Övertorneå kommun deltog som en av sju kommuner i ett nationellt projekt kallat "Kommunerna och framtiden", Projektägare var dåvarande Sekretariatet för framtidsstudier/FRN. Projektledare var Jan-Erik Gidlund vid Umeå universitet. I projektet ingick ett antal seminarier/work-shops där de deltagande kommunerna dels fick ta del av intressanta föreläsningar dels kunde utbyta erfarenheter.

Inom ramen för projektet utvecklades kommunen till att bli Sveriges första ekokommun. Resultatet av projektet finns redovisat i kommunens slutrapport "Framtid i Övertorneå kommun".

1983

Utredare, 6 mån., länsstyrelsen i Västerbottens län

Projektanställd för att utreda konsekvenserna av minskningen av anslagen till den statliga sektorn i Västerbottens län

1982

Utredare turism, 8 mån, länsstyrelsen i Kronobergs län

Utredningar kring vinterturismens utveckling i Kronobergs län.

1981

Planeringsassistent, 8 mån, Umeå kommun

Utarbetade en varuförsörjningsplan för Umeå kommuns glesbygd.

Utbildning

1981

Förvaltningslinjen, samhällsplanerarprofil, 140 p

1972-81

Samhällskunskap, 80 p (ingår bl a kulturgeografi, statskunskap, nationalekonomi, sociologi, företagsekonomi)

Matematik, 40 p

Ekonomisk historia, 42 p

Nationalekonomi B-kurs, 5p

Referenser

Sverige:

Karl-Henrik Robért

Det Naturliga Steget,

e-post: Karl-Henrik.Robert@thenaturalstep.org

Lars Thunberg

ordförande, Sveriges Ekokommunförening

e-post: lars.thunberg@karibu.se

Internationellt:

Sarah James

IEMEA, Institute for Eco-Municipality Education & Assistance

e-post: james.s@att.net

Manfred Max-Neef

professor, Universidad Austral de Chile,

e-post: Manfred.maxneef@gmail.com